

[O. Mathiasen.]

Sydafrika. Denne diskussion er ikke mindst foranlediget af havenarbejdernes nægtelse af at losse varer dernedefra og af de 100 MF-ers aktion her i tinget. Jeg skal naturligvis ikke her indlede en fornyet diskussion om disse forhold, men blot sige, at mit parti ser med stor sympati på enhver aktion, som kan bidrage til at svække og helst fjerne det forbryderstyre, der regerer i Den sydafrikanske Republik, et styre, som efter vor mening har sat sig ud over de simpleste regler for anstændighed og menneskeret.

Det følger heraf, at vi giver tilslutning til det foreliggende lovforslag. Jeg vil også gerne takke den højtærede justitsminister, fordi forslaget er blevet fremsat så hurtigt efter at denne henstilling fra sikkerhedsrådet er fremkommet. Efter vor mening er der også grund til tilfredshed med, at forslaget ikke er begrænset til kun at gælde Sydafrika, men at det, efter hvad jeg har forstået, skal gælde universelt, alle lande. Det er desværre ikke blot Sydafrika, der træder alle menneskerettigheder under fode; det gælder også lande som Portugal og Spanien for blot at nævne et par af de værste.

Ud over at give tilslutning til lovforslaget har jeg lige et par ting mere at tilføje. Jeg skal ikke hænge mig i det rent sproglige, selv om jeg synes, det i forslagets sidste linje bør hedde våben og ammunition af „enhver art“ i stedet for „nogen art“. Det er nu ikke nogen stor ting. Vi synes i SF, at ændringen har fået en noget for vag formulering. Der står, at „justitsministeren kan udstede forbud“ o. s. v. Det er altså en bemyndigelse, der gives til ministeren. Vi ville foretrække, at denne bemyndigelse ændres til et kategorisk forbud mod udførsel af den slags ting, der her er tale om.

Som der er blevet gjort opmærksom på i bemærkningerne til det lovforslag, der blev fremsat i forrige folketingsår, har justitsministeren ifølge våbenlovens § 6 i forvejen bemyndigelse til at forbyde udførsel af krigsmateriel, nærmere specificeret i 5 grupper. Det er denne bemyndigelse, som nu udvides ved det nye forslag. Jeg ville gerne spørge den højtærede justitsminister: hvordan og i hvilket omfang er den gældende bemyndigelse blevet brugt og praktiseret hidtil? Hvad udfører vi fra Danmark af

materiel, der kan bruges direkte eller indirekte til krigsførelse i andre lande, og vil den højtærede minister nævne nogle af de lande, som vi har handelsforbindelse med på disse områder? Endvidere, hvis dette ændringsforslag vedtages, således at ministerens bemyndigelse udvides, i hvilket omfang vil så den højtærede minister gøre brug af denne bemyndigelse? Vil ministeren udstede forbud mod udførsel af materiel af enhver art?

Og dernæst en ting til. Den foreslåede ændring drejer sig kun om udførsel, men våbenloven angår også tilvirkning og fremstilling af våben. Jeg ved ikke med sikkerhed, i hvilket omfang der fremstilles krigsmateriel her i landet. Den højtærede justitsminister eller måske snarere den højtærede forsvarsminister kan sikkert give fuld besked om dette. Jeg vil i hvert fald gerne have besked om det. Jeg ved, at der er et par virksomheder, som for en stor del fremstiller den slags materiel, og jeg ved, at der er adskillige, hvor mange ved jeg ikke, som blandt mange andre ting også fabrikker og forhandler sådant materiel, der kan anvendes til krigsførelse, måleinstrumenter, radar, og hvad ved jeg. Det er sådanne virksomheder, som er blevet kaldt for dødens købmænd eller krigens kræmmere. Jeg synes, det er et meget betegnende navn. Det er sådanne ting, som er medvirkende til at holde blodige krigshandlinger i gang rundt om i verden. Jeg synes, dette forhold er uværdigt for vort demokrati og i skarp modstrid med den humanisme og medmenneskelighed, som er og bør være et sikkert kendetegn for hele vort samfundssystem.

Jeg vil gerne spørge den højtærede justitsminister, om der ikke kunne være anledning til nu, da der igen forhandles om en ændring i våbenloven, at kigge lidt på hele dette forhold vedrørende fabrikation af krigsmateriel direkte eller indirekte. Jeg ved naturligvis nok, at der her i landet ikke er tale om fremstilling af den slags i den store stil, men netop af denne grund vil det ikke afstedkomme vanskeligheder af nogen art, hvis denne fabrikation og handel blev helt standset og de virksomheder, der er impliceret i dette, blev omstillet fuldt ud til civil produktion og handel. Skulle der være nogen som helst tvivl i så henseende,